

Haveselskabets hørings svar til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om grønsagsfrø

Forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om grønsagsfrø indeholder en præcisering af, at anvendelsesområdet gælder ved kommerciel udnyttelse og dermed ikke for private haveejeres bytte af frø.

Grænsen for kommerciel udnyttelse er flydende og bør præciseres. Den indsats, som amatørforædlere, foreninger og mindre virksomheder kan gøre for bevarelse af gamle sorter samt videreudvikling af dem, støtter op om behovet for udvidet genetisk diversitet. Det bør ikke begrænses af krav om omfattende og bekostelig registrering på EU's sortliste.

Generelle kommentarer

- Amatørforædlere og mindre selvejende virksomheder bør have adgang til at bygge videre på århundreders forædlingstraditioner med selektiv høst af frø fra krydsningspopulationer, og det bør med henblik på salg til private haveejere være tilladt at modtage betaling for frø, som ikke er registreret på EU's sortliste.
- Amatørforædlere bør have mulighed for at krydse gamle sorter, som bevares i genbanker, med moderne sorter, som er udviklet til kommerciel grønsagsproduktion. Mange gamle sorter er bevaringsværdige, men ikke nødvendigvis dyrkningsværdige. Der er behov for videreudvikling af havesorter, som har nogle af de egenskaber, som kendetegner gamle landracer, f.eks. lang høstperiode, men som også har egenskaber fra moderne sorter som sygdomsresistens og højt udbytte.
- Haveselskabet støtter, at professionelle forædlingsvirksomheder beskyttes og støttes i fortsat at forske og udvikle moderne sorter, og professionelle frøproducenter skal kunne producere og sælge frø af høj kvalitet uden unødigt risiko for, at deres produkter misbruges af amatørproducenter mv. Sorterne registreres allerede i dag på EU's sortliste, og forædlingsvirksomhedernes rettigheder er beskyttet via UPOV konventionen.

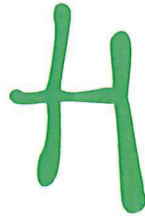
Opfordring

Amatørforædlere skal registreres med ForædlerID og CVR-nummer hos relevant myndighed. Gældende virksomhed, amatørproducent, skal skrive under på viden om regler for rettigheder og viden om at kopiering af frøsorter fra EU's sortliste er strafbart.

- Frøposer skal mærkes med forædlerID og CVR-nummer, så frøene kan spores i tilfælde af ulovlig opformering af en sort, der er på EU's sortliste.
- Frøposer fra amatørforædlere skal mærkes "Ikke certificeret sort – kan være uensartet"
- Frøposer med indhold af certificerede sorter kan mærkes "Må ikke opformeres med henblik på genudsåning uden sortsejerens godkendelse"
- Hvad angår risiko for sygdomme, som anses for værende minimal, skal hobbyfrø være underlagt samme regelsæt som frø til professionel grønsagsproduktion. Myndighederne skal have mulighed for at suspendere frøbytte og salg af frø inden for bestemte arter, hvis det er fagligt begrundet, f.eks. at en frøbåren sygdom anses som værende en trussel mod kommerciel professionel fødevarerproduktion.

Gevinst for samfundet

- Det er en gevinst for samfundet, at private haveejere ikke kun har adgang til at købe få ensartede sorter. Skal vi leve op til kravene om øget biologisk diversitet, er amatørforædlerens salg af opformerede frø af gamle sorter samt frø af egne populationer en understøttelse af dette mål. De færreste haveejere er reelt selvforsynende, så det vil på ingen måde være en trussel mod kommercielle producenter.
- Øget sortsdiversitet i de dyrkede private haver, vil øge grundlaget for den overordnede biodiversitet, da dyrelivet vil opnå forbedrede levevilkår idet ensartetheden mindskes.
- Øget fokus på diversitet og muligheder for privat dyrkning af forskelligartede sorter, vil stimulere lysten til at spise mere grønt og dermed øge folkesundheden.
- Mulighed for salg af egne frø fra f.eks. folkeskoler, naturskoler, efterskoler og gymnasier kan øge elevernes interesse i Mendels arvelære, innovation og etablering af nichevirksomheder.
- Der vil ske en løbende udvikling af en mangfoldighed af sorter, som er tilpasset vores lokale klimatiske forhold.

Gevinst for professionelle forædlere og grønsagsproducenter

- De genotyper, der udvikles af amatørforædlere er frit tilgængelige for professionelle forædlingsvirksomheder. Eftersom hobbysorter og populationer ikke er på EU's sortliste, har større virksomheder muligheder for ved selektion at udvikle ny ensartet sort, der kan komme på EU's sortliste.
- Professionelle forædlingsvirksomheder og frøproducenter får ligeledes mulighed for at sælge frø, som ikke er på EU's sortliste, f.eks. genotyper af bønne eller ært, som har god smag og god sygdomsresistens, men som ikke egner sig til kommerciel produktion, fordi udbyttet måske er for lavt eller fordi genotyperne ikke egner sig til maskinel høst.

Med venlig hilsen
HAVESELSKABET

Charlotte Garby
Direktør

Inga C. Bach
Fagredaktør